

Экономиске сөс

ТРЕСТ ЧҮГЕ КАРАЖАЛЫГЫЛ?

Оңу беш чылдың дургузунда «Тыва кедээ туудуг» трест РСФСР-ниң Көдээ туудуг министрствозунун, «Главосток-сибирстройнун» системасын-га экономиктиг өңи көргүзүл-лери чедип ап, туудуг кылыр программанын күссөдип тур-ган. Трест туудуг-монтаж айма-дарынын бот-үнесинин чингел-дезин хандырып, орулгалыг ажылдап, оңу аңгы-аңгы кол-лективтери квартал санында шаанналарын-даа ап келген. Кадрлар турумчуп ажылдап турган.

Ам трест бодууну быжыг туружун канчап чидирип, бо-жанналып алганмы? Ажыл то-левиринин бирги категория-зында ийгиликче канчап шыгачи бергенди? Мурнакчы-ларның оодурундал хожудал турарларын аралыгыч, орул-галыг ажылдап тургаш, ка-рылгалыг болу бергениче шыгачи дораз-на болу бер-бэни бидилгир. Таарымча чок байдалче чөөртү шыгачи киргеш, оңу мылчага чедир уштумалыг турар. Адаа чүгә төлөвлекчилер болгаш чагык-чылар буртулуг дөр болза шын эвес. Мында трестин бо-дугун буртууу база бар. Ы-дыг болганда бистер чамдык чөтпестерин демдегеп, оңу түндөдөр үлдүрүр ужуруг болс.

Адаа хаммаарышкан бир чи-жек. 1980 чылда карылганым туку 439 муң, а 1982 чылда 2275 муң рубль болган. Ша-к мындыг чөтпестерин кол чы-даганынын бирээи болза, план чүрүмүн доктаамал үрөп келген болур.

1983 чылдың планы кан-чаар тургустуну келгенге ки-рөөлөр. Амгы уеде чүрүм-чүтүмнү багаша канчалта оңу-дугу программанын оңу мурун-на чылдың июль 1-ге чедир төлөвлек-смета доку-ментацияны бадылаттынган объектилерин кирип болур. Херек кырында 1982 чылда үстүдө айттылган хуусааны барымдалар болза, херек до-кументацияның чүгө 75 хуу-зу бар болган. Оларын кы-мың-биле-дээ дугурушпааны илерөө. Оңу документациялар-нын чөгүрү «кондицияныг» чедир ажылдап, кылып алыр дөш керөөлүг организация эвөөн кам ап чарылган. Мы-рындай лянвэр аңгыч эвөөнче чедир бешин 660 муң рубль-чыл ажалдарыга төлөвлек кылган документация чөтпөс болган. Оң дөргө, колдуну-на Көдээ ажал-агы министр-ствозун объектилерин— хой-жу туралаар, теплица комби-назын болгаш хаан өстүрер комбинектин 47-ги сериянын чуртталга бажынары, «Сель-хозхимияныг» туудулары-дыр. Тыва АССР-ниң Министрлер Чөвүлелиниң канчалта туудуг өргөдөлүг Балгазынла туверу-лэка удуз санаторийге херек төлөвлек-смета докумен-тацияны чүгө сентябрь 8-те долдузу-биле берген.

Туудуг объектилеринге херек төлөвлек-смета документация-нын шынары ам-даа кууду болуп арттышкан. Ылангыч бо ажал Көдээ ажал-агы ми-нистерствозунда багай. Ын-чангаш келген хомудаларга хаммаарыштыр чагыкчылар-биле чалгыс эвөө удаа чага-би-жиге солдулар ужуруга трест та-варжын турар. Чижээ, «Шив-илиг» совхозта бола мал фер-манын чарты тууду, кылдыр талазы-биле чогаалып кылган смета документациянында час-тырылгалары эдип бөргөн ил-ел, үш бижик чортуткан бис. Оң документация 1982 чыл-дың декабрь 31-де келген. Оң шыкша «УТКА 25 чыл» сов-хозта 200 ийек кирер калжаны, «Күш-ажылдын хостуу» совхозта ийек калжазын бызаа кажазы кылдыр өлө кылы-рынын талазы-биле төлөвлек-смета документациянында час-тырылгалары эдип бөргөн ил-лөөн чагааларыны 1981 чыл-дан бээр үрүтүчүлүп турар.

Ындыг чижектерни ам-даа алап болур.

Шах мындыг сонгаарла-дышкылар, үзүктелешки-нер ажылга шаптыкты чай-гаар-ла тургузуп кээр болгаш керөөлүг организация бо та-варылгада бодууну күжүн таа-рыштыр тургузуп шылавайы баар. Кандыг-бир эвөөлөрүн ажалын түр када күштедире-ри ындыг-ла күнөчиг эвөө-дээ болза, чамдыкты канчуг чугула алаар. Ынчангаш олар-ны бир объектиден өскөсиче көжүрөлдө бодачалыг, план багаша кылдыр херек. Чүгө дөргө, ажылчыларны Ту-рандан Бай-Хаакче, Сарыг-Сентен Кызылче, Чалаанал Бай-Хаакче болгаш эске-дээ шах мындыг черлерге объекти-лерни шыгачи алаа-ла бир чүгө эвөө болгай. Шах ындыг «жугуушкуннарга» ажал шыгачын 50 хуузу орукча ча-рылгатыннар. А шыгачыда оңу долу ажал чүгүнө саппа, ажылчыларга телевидир оң багаша берип турар. Матери-алдар хандырылганы багай-биле хаспарлаштыр недела, хонук планнаашкыны, бригада керөөн ындыг-ла ажи эвөө. Трестин коллективтеринде күш-ажылдын сагыла-чуруму ам-даа кошмак. Чылдың-на 6—7 муң кижиге-хүн чыла-ган чокча үстүлүп турар. Чалгыс кижиге оңаштыр алгыра, оң 5—6 кижиге-хүн болуп турар.

Тресте бот-оруга-чарылга-ныг быралы кошмак. Ынчан-гаш камналга дугайында ай-тырыг чөгүрү өскөдөжиге чедир тургустунган. Оң түн-дөжиге ажал-агыны эвөө чөтүк материалдарын сөөртүр, дүжүрүр, чүдүрүр, олар-ны складка шыгашаар үе-лерде тургустуну турар. Түндө мининг. Трестин бугурулге-лектиг четчелешкини өргө-дөлү 419, № 1317 КМК-725 муң рубль карылгалыг болган-нар. Бо талазы-биле эске-дээ КМК-лар өрөлүг болушкан.

Моон мурунунда чылдарла ышкан, трест туудугуларга хонук өскөдөжиге болуп турар-даа болза, бараанынгу туудуг продукцияныг кошмак ки-чөөнгей салып турар. Ындыг чөтүктүн түнделде трест планын 77,4 хуу күссөткен.

Бо чылдын планынын күс-сөдөжиге база багай. Январ-фе-враль айларын туудуг-монтаж ажылдары 95,2 хуу күссөт-тинген. А бараанынгу туудуг продукциянын күссөдөжиге 51,8 хуу болган. Эрткен үш чыл дургузунда трестин өргө-нүшүлгө планнаатылган шааннал-мактал фондузунан 523 муң рубльдин шыгашаан албаан. Чамдык коллектив-терден ажалчылар, механизатор-лар, чолалчылар хой-биле үнөм. Туудуг-монтаж ажыла-рынын бот-үнеси 1,8 миллион рубльге арткан. Саарылгалыг акша-хөрөңгинин карылгазы 1,9 миллион рубль болган. Объектилерин чөгүрү хуусаа-зында дужавааны дөш трест 280 муң рубльге штрафтаткан. Бараанынгу туудуг продукция-ныг бугурунун планын күссөт-пөни дөш трестин дөрт КМК-зынга Туудуг банкызы чөдип бөргөнүн түскай чүрүмүн ху-дөш алган.

Трестин чөгүмчалыг эвөө ажалындын чылгааларына ың-дыг-дыр. Ындыг болганда, бир дугаарында, удузугулангы стилин өскөртүр, планнааш-кынын болгаш бугурулгенин сагыла-чуруму быжыгалаар. Бугурулге фондуларын чөгүтү ажалчыларын талазы-биле туудуг организацияларын удузугу-чуларын харымсал-газын бедир, материалдыг, күш-ажылды болгаш сан-чөө куралыларын чөп ажыгалаар, туудуга чидиргелери болу-рас, экономиканын чүрүмүн сагыр херек.

Ф. ПОНОМАРЕВ,

«Тыва кедээ туудуг» трестин кол экономис.

Августа Монгуштуң күш-ажылче эге базымы Улуг-Хем районда Жданов аттыг совхозтун сүт-бараан фермасында эгелен. Фермага баргаш, оңу ишчилеринин ажал-ын сонугураар болунарза, Августаны коллективтиг мурнакчыларынын бирээ-зинге албан адаар.

Аныя саанчы маңаа ажалда-ла үр болган. Эрткен өрөөдөгө чылында школа дооскан кыс кызымак ажалы-биле коллективтин бугурунун чедип ап, эш-өөрүгө мактадып эгелен. Алызында ажалыг кыс хонучу саанчыларын арга-сүнеси-биле мерсигилине хамылап, оңу чажылып хүн буру шигээдип ап турар. Фермазын хонучу саанчылары И. Монгуш, К. Оюн олар ажалынчыл байлак арга-дуркулгазын Августа Монгушка күзүлдин-биле дамчыдып берип турарлар. А аныя саанчы алар-ны күш-ажылга башкылары мылдыр санап чөрүүр.

А. Монгуш саар он сөс инектиг. Быжыгалаан инектеринден хүнде, ай санында сүт саап алырынчыл планын оңалдазып оң доктаамал ажыр боттандырып турар. Бо чылдың эрткен айларында оң инектеринден инектиги-биле Августа 5 тонна 700 килограмм сүтү сагган. Аныя саанчы оң көргүзүү дагдылыгыларыннан шөөлүг-ла дулазын турар. Оң ажалын мантап турары таварылга эвөө. Эки ажал манталда болгай.

ЧУРУНТА: саанчы А. Монгуш.

Ю. КОСАРЬОВТУҢ ФӨТӨЗҮ.

ХҮЛЭЭЛГЕВИС КҮҮСЕТТИНЕР

«1982-1983 чылдың кышкы үезинде мал кыштагашкыны чидишкенин өрттүрер, мал ажалынчыл продукцияны бугурунун болгаш саалары гондудир дөш Бүгү-өйлөдүн социалист чарыкын СЭКП Т-пн Комитетинин, СЭКП-ниң Министрлер Чөвүлелини, ВПС-тиң болгаш ВЛКСМ Т-пн доктаалын таныш-кап, оңу амдыралга боттанды-рып дөш бистин боттанды-рып малчылар болгаш оларын дулаачылар, сан-малчылар бөдүткен социали-ст хуулуларын алдымыс.

Мен бодум кам чыл улаш-тыр СЭКП-ниң 50 чымы аттыг совхозка сакмалчылап, чыл бүрүкө 100—140 чедир хура-галарын ажаап келдим. Хой-дала билик «жугууш» алыр бөдөн эвөө херек. Маңаа кы-зымак болгаш бот-харымсал-галыг кижилер дуржулгалыг өш-өөрүндө өрөөнүп ап чө-рөөн, эки көргүзүтүп чедип алыр бидилгир.

Чарып — чедишкенин бырамы дөш чөп. Эрткен чы-

лым малчы К. Ооржактын кодынга 140 хурагалыг мөшк доруктур азырап, бри-гада сакмалчылар аразында чарыкча төлөкчелерин би-рөөн кылдыр сагалаттым.

Ам бо чылдын ол-ла колдана аныя сакмалчылар С. Да-тай-оол, С. Седен ажал-биле аравыста чарыштып бис.

Төрөөн 500 ажал хойларын хурагалары оңа-менди. Оларын ажаап, дөңгө кирип доруктурарыга эргөөн чүт-дөш мында тургустунган.

Беш чылдын оңк чымыда совхозума 180 хурагалыг мөшк ажаап бөргөнү бугу-редиг мен.

Д. МОНГУШ, сакмалчы.

ПРОДУКЦИЯНЫҢ ШЫНАРЫ ДЭЭШ

СЭКП Кызыл хооромунун, хооруккомуну организация-нын үлөтүр бугурулгелерин бугуруп үндүрүп турар про-дукциянын шынарын өңи-жеринин талазы-биле эконо-миктиг конференция болуп өр-ткен. Оң ажалында үлөтүр бугурулгелерин удузугу-чулар, инженер-техниктиг ажалдакчылар, продукция шынарын талазы-биле ал-бан чөдөрүнүн специалистер-и киришкен. Конференцияга

илеткедери стандарттар бо-гаш хемчээр техника талазы-биле курхайгааралын Тывада лабораториянын начальниги Ю. П. Митюков, ында улуз инженер С. П. Шапко-оолар кылган. Илетке-дерге болгаш санаалар-га продукциянын шынарын өңи-жеринин талазы-биле кыл-пал кирери, продукцияны чөгүрү үезинде аттестаттары болур деп ында демдегелен.

Бистик корр.

Коммунистг субботникке уткуштур СОРУЛГАЛАР ТОДАРТТЫНГАН

Дүүн В. И. Ленинниң тө-рүтүгөн хуниг ажал бот-дур коммунист субботник-ти өрттүрер республика штавын бирги хуралы бо-ган.

Улетпур, транспорт туудуг черлерин, ажалчы чонпар-нын амдырал хандырыл-ганын коллективтери, совхоз-тарып, албан, өрөөдөгө чө-дөрүн ажалдакчылар чы-чал болган коммунистг суб-ботникти өрттүр дугайында өскөдөжигин ажи-биле чү-дүтүп, дөңгөштин штаб-сеткил ханышкыны-биле демдегелен. Бүгү-ле районнар-да, күш-ажылче коллектив-терде субботникти өрттүр-ер, штабын тургустунган. Олар Төрөөн чурттуң чаагай чөрүүдүг өргө-ажыктары дөш сөрүктүг ажал-штыг байыр-галыга белеткеди удузугу өргөдөлү берген.

Штаб организация айт-тырылган чуртталга биргөш, субботникке белетке талазы-биле ажалдарын планын тургустунган. Оңа кичөөнгей күш-ажылче коллектив бугу-рууну субботникти бедик демдегел өрттүрерге, кижилерин өң бедик бугурулгучу ажалдарына таарымчалыг байдаларын тургустунган улаштырган. Далгаларын каммалтып материалдар, чиг-өт, оттулар чүдү, чыгыг болгаш электр энергияны-биле күссөттинген турарыч сагыш салыр херек.

Хуралга Курбанкыны Тыва республика нотаарынын өргө-дөлүг В. А. Бадулинин коммунистг субботник тала-зы-биле сагалалар дугайында информацияны база дин-паан.

ШАЛЫНЧЫ ӨЗУ-БИЛЕ

Өвүр районнуң төвү — Хан-дагайты суурда бугурулгенин объектилерин, чаагайды ту-тунган чуртталга бажынары чылдың-на нежекиг турар. Чурун чарам туудуларым ажалчы киригерге «Тыва септелге туудуг» трестин бот-оруга-чарылгалыг уласту-гун кирип турар ууу улуз.

Уластукут коллективти өр-ткен ийи айын планын күс-сө-дөжиге алган. Туудулар фев-раль айда 20 муң рубльдин туудуг-монтаж ажылдарын кыл-ганнар.

Николай Монгушка удуз-тык бажыларын бригадалы шалынчы өзү-биле ажалдап турар. Олар чоктаа чал ийи аал чурттар бажынын ажи-галга киригер.

Мурнакчы туудулар Кы-зыл-оол Монгуш, Дадар-оол Олар эрткен чылдын түн-дөжиге мерсигилин талазы-биле район чемпионга бол-ганнар.

Д. СИРИН.

МАРКСТЫҢ АДЫ БОЛГАШ ХЕРЭЭ ЧҮС-ЧҮС ЧЫЛДАРДА ЧУРТТААР

СОФИЯ. Карл Маркстың мө-чөөн сөздүгө эрткен чүс чыл марксизмин бугуру тилөгө-ли бадтыкан. Мерген угаан-ныг бодачы болгаш револю-чү Карл Маркс ажитала бода-лыныг хөгжүлдегизин үндө-ни өргөдөлү кылган, дөңгөш чөдөрүн пролетариатка бер-ген деп, «Рабочее дело» со-зуун бижээ.

К. Маркс баштайгы ажал-чын революстуг партияны тургузугу болгаш удузугу-чүзү болган деп, созуун айт-кан. Ф. Энгельс-биле кады партиянын дайымы програм-манын — «Коммунистг пар-тияны манифест» оң ажал-лап кылган. Октябрьниң со-циалистг Улуз революция-ны марксизм-ленинизм амы-дыралчы күжүнүн өң-лө тодагай көргүзүп болган, а Совет Эвөөлөдөгө болгаш со-циалистг эске-дээ чурттар-га социализм тургузугу марксизм-ленинизм идеялар-нын дөңгөш бадтыкан.

Марксизм амгы үеин өң-лө авторитеттиг философия болуп турар. Ф. Маркстын өрөөдүн ажалчы чонпарын үндөни өргө-ажыктарын илереткен, кижиге төрөтө-тө-төни амгы болгаш келер үе-зиге кайткыч улуз ужу-рулгалыг болуп турар деп, «Рабочее дело» созуун оңалат демдегелен.

ПРАГА. Маркстын өрөөни империализмге дүр демсеге-ге, социалистг чал ниятле-дин тургузугуна чүс-чүс миллион кижилерин ажи-мыч туугу болган деп, «Ру-де право» созуун бижээ.

Улуз бодачы болгаш ча-быштыг революстуг Карл Маркс чүс-чүс чылдарын мөшкүлөгөндө болгаш дар-лаалында хосталарын орун ажалчын аныгы, бүтү ажалчы чонпарга, мелүүн уластура айтты берген, ко-ммунизмни тилөгөштин тогуу талазы-биле чылга-чөгүрү бугурулгеге көргөсө деп, созуун демдегелен.

Маркстың өлүм чөк идея-лары В. И. Ленинниң ажал-чорудуулазын улам ийи сайырап болгаш интерна-ционал ханчалыг чал-гыс аай үзө-болал болуп турар. Дөңгөш коммунистг болгаш ажалчын шимчээ-ниинин политиктиг кол кү-жү — СЭКП марксизм-лени-низм өрөөдүнүн улам ийи-майыг хөгжүлдегизин шип-пиратг салымшынын ки-рип турар.

Четословакияны Комму-нистг партияны хой оң чыл-дар дургузунда бодуун ажал-чорудуулазын Марк-сты болгаш Ленинни өрөө-дүн үндөни бодуруп турар. Бодуун социалистг төрө-н чуртуну экономика болгаш култура талазы-биле улам ийи чөткөдөжиге чечетелишкениг республиканын ажалчы чонпары Коммунистг пар-тиянын шыгачылыг удуз-тууга-биле салымшынын моон сонгаар-даа кирир.

ВЕНА. Австрияны Комму-нистг партияны (АКП) алаа болгаш өртем-теоретиктиг конференцияныг тема-зын «Карл Маркстын өрө-дөлүгүн оңа чугуламы бол-

гаш дөңгөш» деп адаа.

Дөңгөш ажалчы болгаш национал-хосталыг шим-чөшкенин хөгжүлде, чөп бугурулгенин чонуну үштүң бир кезин чурттал тур-чурттарга социалистг революцияларын тилөгөш, социализмни дөңгөш сөс-манын тургустунган Карл Маркстың ады болгаш херэ-чүс-чүс чылдарда чурттаар дөш Ф. Энгельстиң чугаалыг бугуру бадтыкп турар-дыр деп, АКП-ниң даргазы Ф. Му-ри конференцияга чугаалыг демдегелен. Империализмниң үе-чалазында марксизмни чө-гадыкты өзү-биле хөгжүлде-рин болгаш социалистг революцияларын херөөн кайткыч улуз салымшы-нын В. И. Ленин кирген деп, оң демдегелен. Австрияны Коммунистг партиянын идеолотуг үндөни маркс-изм-ленинизм болуп келген болгаш моон сонгаар-даа бо-луп артар деп, АКП-ниң дар-газы демдегелен.

«Канитализм хөгжүлде-нин амгы үе-чалазы», «Марксизм болгаш национал айт-тыр», «Марксизм болгаш өртем-техниктиг революция», «Амгы үеин ажалчы ажи-мычын тургузуу» деп тема-ларын илеткедери конфе-ренцияныг кижилерин амылаан.

НИКОСИЯ. Киприин Күм-ажылчы чонуну депшеле-лит партиянын (АКП). Топ комитет демдегел на-лаан болгаш марксизмни революстуг теорияны үнө-ниг шыгашааны тууду өрткен болгаш 400 чыл бугурул-генин шыкпаш, ам-даа чал көлөк болуп турар деп дем-дегелен.

Маркстың болгаш Энгель-стиң ажалдан ылганы эртем-ниг коммунизмни теория-ны улуз Ленин канчалта хөгжүлдегизин чал байдал-дарга хаммаарыштыр ресо-люш шыгашаан угаан-биле бидилып, сайыраткан. Ком-мунистг болгаш ажалчын партиялар, пролетариат, мөш-чүлөгө удуз, чаагай келер бөш демсегизин турар бугу кижилер амгы үеде марксизм-ленинизмни күтүдү өрөөдүн-биле чөгөтөгөн.

Өлүм чөк идеялар пар-тиянын чалгылы чөп шы-чылдыг дугайында АКП Т-пн бодуун демдегелдегизин оңалат демдегелен.

ТОКИО. Карл Маркстың төрүтүгөн хунигден бээр 165 чылдыг болгаш мөчөөн хунигден бээр 100 чылга хомаштыр Иноуэнин по-дүндүр дымла хой черлер өртемниг коммунизмин үн-дөжигизин ажалдары болгаш оң дугайында ном-парын хой тиряктыг кылдыр парлан. «Оңун сөзү» деп ном үндүрүр чөп «Маркс, Энгельс болгаш оларын чы-галымы» деп бөөдө-биле ажалчы амыралыг болгаш ажал-чорудуулазын алаа-бүрү үе-чалаалары көрсөсө хонур дөш чуртталга ында кири-ген.

(СЭТА).

Кааа-даа, каян-даа быжыг сагылга-чурум дээш

АЖЫЛГА ЧЕДИШКИНИН ҮНДЕЗИНИ

СЭКП Т-пн ноябрь (1982 ч.) Плануунун шип-пирлеринде, оң Планумга бо-гаш Москвадан станок ту-дукчулары-биле ужуражыш-кыга чугаалыгына СЭКП Т-пн Чингиле секретары өң Ю. В. Андронов күш-ажылды, планын, күрө-нү дөшүгү сагыла-чуруму быжыгалаарын өргө-нө чугулазын айтты. Шыпал-ла, сагылга-чурум, ажалга ха-рымсалыг чорук — план-ын оңалдалары болгаш социалистг хуулуларын күссөдирин үндөни бол-дур.

Кызыл районда «Тивилге» совхозтун партия, профой-дел комитеттери, дирекция партияны, күш-ажылды са-гылга-чуруму быжыгалаар

талазы-биле салган сорул-галарын амдыралга боттанды-рып дөш тодагай хемчег-лери ап турар. Күш-ажылчы коллектив бугурулгө хура-галары өрттөргө, алаа күш-ажылчын сагыла-чуруму ажалдын ханы алаалтат чугаалашкан. Ниятжа-биле алырга, совхозта күш-ажыл-дыг сагыла-чуруму үрө-н чөтүктар ам-даа бар. оңу ху-радалар илереп, шыгыг шугуучул болгаш оң чө-дөрүн алаалдары болгаш талазы-биле толарай дугурулгун, хем-чеглери ажалдан кылган. Автопаркта, сүт-бараан фер-мазында партия өң оңалгал-чылары күш-ажылды са-гылга-чуруму быжыгалаар ырыгч уругу сагып салып келгенден мында ажал ша-

гында оңалдалар, арага-дарыг хандыг, хой-нит-иң корум-чуруму үрө-н кижилер хонур, оң уламында олар планын оңалдаларын болгаш социалистг хуулу-гелерин чедишкенин күс-сөдип турарлар.

Күш-ажылды сагылга-чу-руму быжыгалаар талазы-биле чамдык ажалдарын чө-түктар ам-даа болза, оң дөң-тиг ам-даа чөтпөс. Ажал ша-гында оңалдалар, оң өрте чөтүг баар, машиналарын ажал үезинде хуу херөөн ажаллаар, арагалар чорук-тар күш-ажылчы коллектив-терде ам-даа бар. Кол зоо-техник С. Ондар, сүт-бараан ферманын бөдөрчү тур-ган Б. Монгуш, чолалчылар

Н. Ховалыг, Д. Ондар, ма-дичилар Э. Монгуш, Э. Ке-лен-Хуурак болгаш өскө-дө-дө күш-ажылчын чүрүм үрө-н, ажал шыгында арага-лап турган.

Машиналарын, трактор-ларын башкычылар өр-ткен бажыныг чанында ды-ка үр турар, ажалче оңал-далар, чамдык таварылга арага сагалы-биле Бай-Хаак-че, Балгазыче, Кызылче чо-руу турар.

Суурда болгаш малчынар-да ливо кылдыр, оңу ажи-п алгаш, күш-ажылды сагыл-га-чуруму болгаш ниятын корум-чуруму үрө-н чөтүктар илерен. Монгуш Ан-оол, Мария Оюн, Ондар Дүмө-оол ийи ажал алаш, ийи-

тиняг корум-чуруму үрө-н, оларын херөөн өш хуузуна суудула сагалыг көргөш, 50-50 рубльге штрафтаан, чу-рум үрө-н эске кижилерин шыгачи хемчег алган.

«Тивилге» совхозто ажал-чылар өрткен юбилейг чылда СЭКП-ниң тургусту-галымын 60 чылга тураскаат-кан социалистг чарыкча иденкейг кирип тургаш, багай эвөө күш-ажылчы көргүзгелери чедип алган. Кү-рүнегө мал ажалыны про-дуктуларын сагалыг план-ын оңалдаларын болгаш со-циалистг хуулуларын ажал күссөткөш, Бүт-россия чарыкчага тилекчи болуп үнөш РСФСР-ниң Минист-лер Чөвүлелин болгаш

Националь-краснотелный оид

